

Іан Вайброу

БРИТАНСЬКА ЗІРКА СУЧАСНОЇ
ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Відповідальна за випуск Т.М. Клюй
Комп'ютерна верстка, набір та оформлення О.В. Дорохова
Літературні редактори Л.М. Казакова, Н.І. Шеша

Іан Вайброу: Британська зірка сучасної дитячої літератури : методичні рекомендації до проведення заходів з нагоди 85-річчя від дня народження Іана Вайброу / КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей»; уклад., комп. верстка, набір та оформ. О. Дорохова, Н.Шеша. – Чернігів, 2026. - 20 с.

Методичний матеріал допоможе бібліотекарям та педагогам познайомити дітей з життям і творчістю відомого англійського поета і письменника, автора книг для дітей Іана Вайброу. Він є автором понад 110 книг для дітей, які перекладені 27 мовами та видані у 28 країнах світу. Найбільш відомими та популярними творами автора є серія книг про Маленького Вовчика.

Зам. № 4

© КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей», 2026 р.

Департамент культури і туризму, національностей та релігій
Чернігівської обласної державної адміністрації

КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей»
Чернігівської обласної ради

*Іан Вайброу:
Британська зірка сучасної
дитячої літератури*

до 85-річчя від дня народження
Іана Вайброу

методичні рекомендації

Чернігів – 2026

**Щоб читала дитина,
повинні читати її батьки.**
Іан Вайброу

Іан Вайброу – один із найвідоміших сучасних британських письменників, які пишуть для дітей.

Він народився 3 травня 1941 року в містечку Гіллендхем графства Кент у Великобританії, в сім'ї військового моряка Теда Вайброу та домогосподарки Маргарет. У родині було четверо дітей, три дівчинки – Енн, Джинні, Еллі та Іан, майбутній письменник.

Батько майже завжди був відсутній, а мама витрачала багато часу на догляд за дітьми, вчила їх малювати. Маргарет Вайброу дуже любила поезію і чимало віршів знала напам'ять. Вечорами сім'я збиралася коло радіоприймача й слухала радіовистави. Письменник з великою теплотою згадує ті часи і зізнається, що стати письменником допомогла мама. Вона читала багато книжок йому та сестрам у дитинстві.

«У мене є три сестри, які були невгамовні в дитинстві, тож, аби якось їх заспокоїти, мама багато нам читала. Тому мені довелось прослухати багато «дівчачої» літератури. Мама взагалі багато читала. Але найбільше мене вразило те, як вона сама захоплюється тим, що читає. Дітей, які не хочуть читати, переконати робити це дуже важко. Для

початку треба вмовити батьків, щоб дитина хоча б час від часу бачила їх із книжкою. Тоді ситуація зміниться. Якщо вдома немає книжок і дитина ніколи не бачить маму і тата, які читають, то і вона ніколи не візьметься це робити. Для неї книжка ніколи не стане частиною справжнього життя».

«З дитинства знав завдяки мамі, що можу писати і стати письменником, — каже Вайброу. — Треба було лише почати це робити. І це було радше питання соціального сподівання, тобто чого від тебе чекають. Яюсь, коли я ще був дитиною, до нас у гості приїхав мій кузен Дональд. У нього в кишенях завжди було багато різних дротів. Ми з ним випадково почули розмову наших батьків. Коли мою маму запитали про мої успіхи в школі, вона відповіла, що я трохи лінивий, але мені добре дається англійська і я добре пишу. Коли ж запитали, як успіхи Дональда, тітка сказала, що він — зовсім дурний і нічого не хоче робити. На це мій дядько відповів: «Можливо, він і дурний, але він сам собі склав телевізор». Тепер двоюрідний брат будує телестудії, а я — пишу».

Коли Іан був зовсім маленьким, сім'я переїхала до Гонконгу – батька перевели на нове місце служби. Роки дитинства Іан провів біля моря. Можна було плавати і засмагати донесхочу, цілий день кататися на велосипедах разом з друзями або влаштовувати змагання – хто найдалше кине камінь у воду. Згодом сім'я повернулася до Великобританії.

Свою професійну кар'єру Іан Вайброу розпочав у віці десяти років. Першим твором його був вірш, присвячений мертвій кішці у коробці. Вірш купила та надрукувала місцева газета, і це дозволило хлопчику вважати себе професійним письменником. З того часу він постійно пише вірші, пісні, п'єси, мюзикли, повісті.

Вайброу уточнив, чому він став писати саме для дітей. *«Більшість людей думають, що письменник повинен вирости з дитячої літератури і почати писати для дорослих. Але це два абсолютно різні жанри. Я усе життя пишу книги для дорослих, просто їх жодного разу не публікували. Натомість усі просять мене і далі писати дитячі книжки. Щойно мене перестануть просити писати дитячі книжки, я спробую написати книжку для дорослих, яку нарешті опублікують. Існує принаймні одна вагома різниця між дорослими і дитячими книжками: дитяча повинна закінчуватись якщо не щасливо, то хоча б добре».*

Перш ніж стати знаменитим та іменитим, Вайброу був звичайним учителем англійської мови, але згодом відмовився від викладання.

Справжнє визнання прийшло до нього у 1989 році, коли Іан написав «Історії про Сніфа» – свою першу книжечку для дітей. Автор отримав силу-силенну вдячних та схвальних відгуків, а газета «Таймс» назвала його «надзвичайно талановитим». З того часу написав близько 110 книжок для дітей

— від віршів і оповідань до романів. Один з найпопулярніших героїв книг Вайброу — Малий Вовчик (англ. The Little Wolf). Особливим успіхом користується також його серія книжок з малюнками «Гаррі з повним відром динозаврів». Окремі книги стали основою для мультсеріалів.

Усіх таємниць написання успішної книжки для дітей письменник не знає, але переконаний, що хороша дитяча книжка має бути багатшаровою. *«І дітям, і батькам має бути цікаво читати твір, — каже письменник. — Тоді вони зможуть обговорити його. Діти і батьки по-різному сприймають одні й ті ж історії. І це — правильно. У одній з історій про Гаррі хлопчик іде до стоматолога, якого страшенно боїться. Він бере з собою своїх динозавриків і у певний момент натискає чарівну кнопку на відерці. Динозаврики виростають, гарчать, а лікар вибігає з кабінету. Дитина бачить у цій історії магію, а доросла людина розуміє, що динозавр насправді не виростав, просто у такий спосіб дитина намагається захистити себе від невідомого».*

Зараз Іан Вайброу пише книжку для хлопчиків. Один з її центральних сюжетів, що «зачіпає за живе», він узяв з життя. *«У мене є знайома дівчинка, яка втратила ногу в автокатастрофі, — розповідає Іан Вайброу. — Її батьки дуже за неї хвилювались. Але вона змогла справитися з цією трагедією. Зараз пишу історію про піратів середини XIX століття. Одна з героїнь — дівчинка без ноги, що живе у своїх злих дядька та тітки в будинку-човні. Вона*

потоваришувала з хлопчиком–бідняком, який стає капітаном корабля. Він хоче зробити для неї ногу, щоб вона стала відомим піратом. Я ще не знаю, як закінчиться ця історія, але сподіваюсь, що вона буде цікавою не лише хлопчикам, а й дівчаткам».

Письменник одружений, має дві доньки. Живе в Герроу.

Книжки Іана Вайброу для дітей перекладені 27 мовами і видані в 28 країнах. Його книги відомі своїм гумором і варіюються від ілюстрованих книг-романів до оповідань та поезії.

Літературна творчість Вайброу - це захоплюючі та повчальні історії, які відмінно підійдуть для дітей будь-якого віку. Книги автора включені в списки рекомендованої літератури для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, а сам письменник продовжує творити, радуючи шанувальників новими творами.

Книги про Малого Вовчика Іана Вайброу

Один із найвідоміших героїв Іана Вайброу – Маленький Вовчик, який встиг підкорити серця юних читачів.

«Цього звіра, на відміну від лисичок чи зайчиків, завжди сприймають як

негативного персонажа. Мені хотілося показати, що не завжди той, хто здається поганцем на перший погляд,

насправді є таким. Зрештою, ми з Вовчиком вийшли дуже схожими – обоє пухнасті та милі», – розповів автор про героя Малого Вовчика.

Повісті про пригоди Малого Вовчика перекладені більш ніж 12-ма мовами. В 2008 році у видавництві «Добра читальня» вийшла перша «Капосна книжка Малого Вовчика» українською мовою, а потім... запанувала тиша, поки за справу у 2012 році не взялось «Видавництво Старого Лева», де були надруковані інші книжки з ілюстраціями британського художника Тоні Росса та перекладом Ореста Стадника та Віктора Морозова.

Ця серія книг ніби створена для тих, хто не надто любить читати, але не втомлюється бешкетувати.

Малий Вовчик – веселий і дуже добрий персонаж, який зовсім не схожий на страшного і злого вовка. Майже щодня він пише своїм батькам про те, що відбувається з ним і навколо нього. Усі книги про Малого Вовчика повністю складаються з листів: веселих, смішних, оригінальних і іноді не надто грамотних, адже Малий Вовчик лише вчиться. А ще – часто потрапляє у різні халепи.

! ВАРТО ЧИТАТИ !

«Малого Вовчика» варто читати тим, хто любить шалені пригоди та філологам (справжнім та латентним), яким хочеться щодня відкривати щось нове в мові. Саме тут ви дізнаєтесь, що таке бути «гордо вмитим» «половненим»,

«справдоливим» і «мордоміром» та як виглядає Троянський Лосось і купа інших дивовиж із Моторошного Лісу.

І не дивіться на те, що ці книжки для дітей від семи до десяти років. Впевнено можна сказати, що там загубили один нулик вкінці.

КНИГА 1

Іан Вайброу: Капосна книжка Малого Вовчика

У порядній вовчій сім'ї лихо – Малий Вовчик росте надто лагідним та добрим. Ганьба на всю вовчу громаду! Вовчик мусить негайно вирушати до Школи Поганців, щоб вивчити 9 Капосних Правил і стати справдешнім Злим Вовком! Про те, як добродушний та веселий Малий Вовчик намагався стати Злим Поганцем-Сіроманцем, та що з цього вийшло, ви й дізнаєтесь із цієї милої та дотепної книжечки. Це перша перекладена українською мовою книжка відомого британського дитячого письменника Іана Вайброу із серії про пригоди Малого Вовчика.

КНИГА 2

Іан Вайброу: Геройська книжка Малого Вовчика

Вовчик розбагатів і став директором «Академії Пригод». Він мріє створити найвеселішу у світі школу. Допомогти у цьому

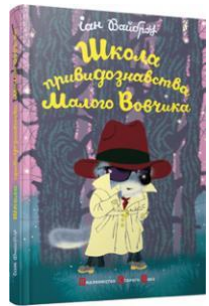

має спритний пан Чудій. За добрі гроші він обіцяє облаштувати Пригодницьке Подвір'я, можна буде досхочу розважатися. Та не слід довіряти чудіям-крутіям. Замість безтурботного життя й безпечних розваг на наших друзів чекає мандрівка, сповнена небезпек, геройських вчинків та кумедних пригод.

КНИГА 3

Іан Вайброу: Школа привидознавства Малого Вовчика

Малий Вовчик, Репетун, Чухля-Нюхля та Гаврик започатковують нову школу, де вдень навчатимуть таємних трюків і фокусів-покусів, а ввечері розважатимуть страшноцікавим привидознавством.

Шкільним привидом № 1 погодився стати привид дядька Вовчила-Хижачила.

Залишилося тільки знайти учнів та не дати дядькові їх усіх розлякати. Проте Маленький Вовчик зовсім забув про Правило Поганця номер 9: НІКОЛИ не вірити злому підступному вовкові, а тим паче привидови злого підступного вовка. На друзів, як завжди, чекають захопливі мандри, загадкові зникнення та нові знайомства, завдяки яким вони врешті вирішать стати на хвіст лісовій злочинності.

КНИГ 4

Іан Вайброу: Малий Вовчик – лісовий детектив

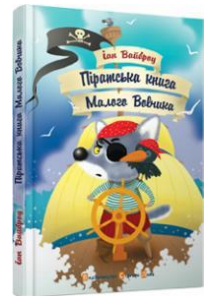
Готуйтеся познайомитися зі Жерлоком Холмсом та його Технослідопитом, а також розшифрувати таємничі послання, вивчати генні модифікатори, шукати вкраденого привида Вовчила-Хижачила та розплутувати страхітливі злочини. Адже саме цим займаються-переймаються відомі слідчі з «Лісового розшукового агентства жовтооких детективів»: Маленький Вовчик, Репетун, Гаврик Воронько, Ведмедик Нормус та Чухля-Нюхля, які, хоч би що вигадав підступний пан Крутихвіст, завжди будуть на висоті.

КНИГА 5

Іан Вайброу: Піратська книга Малого Вовчика

Непосидючий Маленький Вовчик та його приятелі – молодший братик Чухля-Нюхля, Репетун, ведмедик Нормус та Гаврик Воронько – вирушають у нові пригодницькі мандри. Цього разу на них чекають кораблі, шаблі й гармати, акули й острови, а ще війна з підступним капітаном Фрошусем за велетенську скриню скарбів і титул найнайжахнічого пірата усіх морів.

КНИГА 6

Іан Вайброу: Малий Вовчик – отаман зграї

У цій книжці на нашого героя та його непосидючих друзів чекають дивовижні пригоди. Цього разу хвалькуватий і грізний суперник Малого Вовчика – Псувачило – стає вожаком власної зграї. Він збирається стати табором у Моторошному Лісі і спіймати пана Крутихвоста, а за це ж дають велику винагороду! Чи зможе Малий Вовчик перемогти Псувачила і його компанію, провчити хитрого лиса і стати справжнім отаманом зграї? Про це ви дізнаєтеся, прочитавши цю веселу, пригодницьку і дотепну історію.

Вікторина

«Пригоди Малого Вовчика»

- Де жив Малий Вовчик зі своїми батьками і братиком? (Вовче Лігво, Хмурляндія)
- Як звали батька Малого Вовчика? (Акела Задирака)
- Навіщо батьки Малого Вовчика відправили його до Капосної Школи Поганців? (Щоб він вивчив 9 Капосних Правил, здобув Значок Злого Вовка та став справжнім Злим Вовком)
- Як звали молодшого брата Малого Вовчика? (Чухлик-Нюхлик)
- Яким був девіз Капосної Школи Поганців? (Девіз: Поганці всіх країв – єднайтесь!)

- За що вручаються відзнаки у Капосній Школі Поганців? (За мерзенну поведінку, підлі вчинки та погані звички)
- Як загинув дядько Малого Вовчика – Вовчило-Хижачило? (Наївся багато бляшанок консервованих бобів і вибухнув)
- Де Малий Вовчик знайшов дядькові мішки з золотом? (У димарі)
- Чому Малий Вовчик не хотів повертатися додому? (Малий Вовчик: «Я став великим Пригодолоубцем і хочу звідати їх ще багато-пребагато»)
- Яку школу вирішив заснувати в Моторошному Лісі Малий Вовчик? («Академію пригод»)
- Що записував Малий Вовчик у «Геройській книжці»? (Найкращі пригоди та відважні вчинки)
- Ким насправді виявився пан Чудій? (Лис Крутихвіст)
- Як у своїх листах звертався Малий Вовчик до батьків? («Любі мої мамцю й татку!», «Вельмишановні мамо й тату!», «Любі мої матінко й таточку!», «Любі ма й та!», «Любі М. і Т.!» та ін.)
- Кого нагородили «Почесною грамотою про відважуваність» за стояння віч-на-віч з жахнющим привидом Вовчила-Хижачила? (Ведмедя Нормуса)
- Яким було 9-те Правило Поганця ? (Ніколи не вірити злому вовкові, а тим паче привидови злого підступного вовка)

- Назвіть головних детективів «Лісового розшукового агентства жовтооких детективів»? (Малий Вовчик і Репетун)
- Якого приватного слідчого прислав тато Малого Вовчика на допомогу «Лісовому розшуковому агенству жовтооких детективів»? (Приватного слідчого пана Жерлока Холмса)
- Що не так зрозумів Малий Вовчик у листі тата про піратські звичаї: «у них є відрильники», «пірати захоплюють баранців», «пов'язують строкатими хустинами голими»? (Правильно: «У них є вітрильники», «пірати захоплюють бранців», «пов'язують строкатими хустинами голови»)
- Хто мав дуже гарну могилу, але оселився у плящі, що стояла в коморі Школи привидознавства? (Вовчило-Хижачило)
- Кого Вельмишановні Директори «Академії пригод» нагородили Кубком Академії Пригод та удостоїли звання Птаха Високого Польоту? (Гаврика Воронька)
- Хто у Моторошному Лісі розвісив плакати «Увага всім товстеньким, як бочечки, кролям»? (Лис Крутихвіст)

Вгадай героя!

Хто це?

- ✓ «Він дуже лютий, у нього такі великі червоні очі, такі довгі гострі жовті зуби і такий лихий

погляд! Він трохи схожий на татка, але на вигляд куди голодніший. А на грудях у нього виблискує великий Золотий Значок Злого Вовка» (Вовчило-Хижачило)

- ✓ «... вимагає в мене (*Малого Вовчика*) купу золота, щоб він міг купити собі костюм рок-зірки і справжні барабани» (Чухлик-Нюхлик)
- ✓ «Він найздоровезніший, має темні окуляри і футболку з написом... Найбільше він любить великоцабно командувати: «Слухай сюди, пацани!». А зграйці мають називати його: «ВЗ».» (Псувачило)
- ✓ «... цей поганець, лиходій і викрадач вовченят викрав пляшку з привидом нашого любого дядечка Вовчила-Хижачила.» (Пан Крутихвост)
- ✓ «... стоїть на пероні товстезний Вовчило-Здоровило. Слухайте, ну й лаписька у нього! А капелюшище! А окуляри!» (Пан Жерлок Холмс)
- ✓ «... ще не зовсім оперене і дуже сором'язливе. Воно мало говорить – більше каркає та крикає» (Гаврик Воронько)
- ✓ «Ваш таємний засекречений син. Ваш мешканець безлюдного острова, Малий Робінзон. Ваш мученик за піратську справу. Ваш тямущий лисовикривач. Ваш власний Вовк Кореспондент. Ваш захеканий переможець» (Малий Вовчик)
- ✓ «Найбільше не любить снігу, бо від снігу в нього дрижаки» (Репетун)

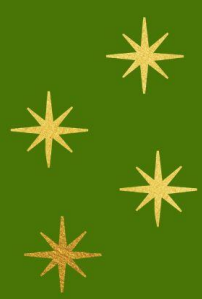
- ✓ «Він схожий на велику перноватну кулю з довжелезними голими шкіряними ногами, а його шия схожа на шланг ...» (Страус)
- ✓ «...добрий слідопит. Тепер ми з ним друзі, а друзів не їдять» (Палиця – комаха-паличник)
- ✓ «...боявся, що ми його схрумаємо, але коли ми запропонували йому стати комахою-шпигуном, він радо погодився» (Цвіркун)
- ✓ «Високий і дуже солідний, у чорному сюртуці (який чомусь віддимається нижче спини) із великою пишною бородою. Він заріс тією бородою аж по самі очі. Має вкрадливий голос і перчений запах, а ще – руді кошлаті брови» (Пан Чудій)
- ✓ «У Школі привидознавства є найсуворіший і найстрашнічий Шкільний Духоджин у цілій Звірляндії» (Вовчило-Хижачило)
- ✓ «Його б'є мама. Б'є тато. Навіть сестричка його лупасить» (Ведмідь Нормус)

*Іан Вайброу:
Британська зірка сучасної
дитячої літератури*

до 85-річчя від дня народження
Іана Вайброу

методичні рекомендації

видавець та виготовлювач

КЗ «ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ»

14032, М.ЧЕРНІГІВ, ПРОСПЕКТ ЛЕВКА ЛУК'ЯНЕНКА, 22-А

e-mail: chernigivodb@ukr.net

<https://chernihiv-lib.org.ua/>

